

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 9Csp/16/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124401064
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Šarišský
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2025:6124401064.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce sudcom JUDr. Tomášom Šarišským v právnom spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava-Ružinov, IČO: 31 335 004, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX/XX, XXX XX E. B., v konaní o zaplatenie 8.469,80 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 18.2.2025 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy vo výške 8.469,80 EUR spolu s príslušenstvom titulom nesplatenia peňažných prostriedkov vyplývajúcich zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Súčasne žiadal priznať nárok na náhradu trov konania.

2. Žaloba bola pôvodne doručená Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 23.10.2024.

3. Žalobu tunajšiemu súdu, ako príslušnému súdu na jej prejednanie v zmysle ust. § 10 ods. 3 a ust. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v spojení s ust. § 14 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku postúpil Okresný súd Banská Bystrica dňa 18.2.2025, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní.

4. Žalobu odôvodnil tým, že strany sporu uzatvorili Zmluvu o stavebnom sporení č. 2882945 6 02, zo dňa 11.9.2018, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovanej medziúver č. 2882945 0 04 vo výške 10 000,00 EUR. Žalovaná sa zaviazala splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 69,32 EUR, ktoré bola povinná uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 29,32 EUR, 4,2 % p. a. úrok za medziúver vo výške 35,00 EUR a poplatok za rizikové životné poistenie vo výške 5,00 EUR, pričom sa uspokojovali v poradí úroky z medziúveru, poplatok za poistenie a vklady na konto sporenia. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. V súlade čl. V. a VI. zmluvy o úvere sa žalovaná zaviazala platiť poplatok za rizikové životné poistenie pravidelnými mesačnými platbami vo výške 5,00 EUR. Žalovaná prehlásila a svojim podpisom potvrdila prijatie do poistenia ako poistená osoba.

5. Žalovaná porušila zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestala riadne a včas splácať. Listom zo dňa 1.7.2022 žalobca vyzval žalovanú na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovanú zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať

splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Žalovaná zásielku v odbernej lehote neprevzala. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené žalobca dňa 16.8.2022 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalovaná zásielku v odbernej lehote neprevzala. Žalobca listom zo dňa 5.9.2024 vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy, no žalovaná dlžnú sumu neuhradila. Žalovaná zásielku v odbernej lehote neprevzala.

6. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 1.120,20 EUR.

7. Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (16.08.2022), predstavuje sumu vo výške 9.094,95 EUR, pričom pozostáva z istiny vo výške 8879,80 EUR, z nezaplatených 4,2 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 10 000,00 EUR do 16.08.2022 spolu vo výške 160,15 EUR a z nezaplatených poplatkov za poistenie od októbra 2021 do augusta 2022, t. j. 11 x 5,00 EUR spolu vo výške 55,00 EUR.

8. Uviedol, že požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, pričom zúročil istinu dohodnutým 4,2 % p. a. úrokom za úver a zároveň istinu s nezaplatenými poplatkami ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 5,5 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 17.08.2022).

9. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti, žalovaná vykonali vklady vo výške spolu 410,00 EUR

10. Okresný súd Banská Bystrica výzvou zo dňa 28.10.2024 vyzval žalobcu, aby predložil dôkazy, akým spôsobom postupoval pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, t.j. aby predložil súdu údaje o zistených príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave žalovanej ako spotrebiteľa, resp. uviedol a preukázal či prihliadol na údaje z príslušnej databázy alebo registra vedeného pre účely posudzovania schopnosti žalovanej ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov; uviedol pre nesplnenie ktorej konkrétnej splátky nastalo vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru (§ 565 OZ) za účelom posúdenia platnosti zosplatenia; opravil návrh v časti úrokov, t.j. aby ste vyčíslili úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí s prihliadnutím na čiastočné úhrady žalovanej započítané na úroky, ako aj doloženie dokumentov z ktorých vyčíslenie výsledných úrokov z istiny vychádza; opravil návrh v časti istiny tak, aby v istine neboli započítané úroky duplicitne v prípade, ak bude úrok vyčíslený samostatne podľa predchádzajúceho bodu.

11. Žalobca podaním doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica uviedol, že pri schvaľovaní predmetného úveru postupoval v zmysle vtedy platnej a účinnej legislatívy a platných podmienok poskytovania úverov. Schopnosť žalovanej plniť si svoje finančné záväzky bola preskúmaná na základe predloženia podkladov ku skúmaniu príjmu žalovanej, ktoré žalobcovi predložila. Uviedol, že vychádzal z potvrdenia o príjme, pracovnej zmluvy, registra SRBI, výplatných pásov a zo žiadosti o úver, ktoré listinné dôkazy doložil spolu s podaním. K splátke uviedol, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre splátku splatnú k 15.05.2022.

12. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby / v upomínacom konaní/ na Okresný súd Banská Bystrica bol vo výške 8.469,80 EUR s príslušenstvom.

13. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 12.11.2024 platobný rozkaz, ktorý sa žalovanej nepodarilo doručiť do vlastných rúk. Na základe uvedeného žalobca podal návrh na pokračovanie v konaní v súlade s ust. § 10 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní.

14. Žalovaná sa v mieste svojho trvalého bydliska nezdržiava, vykonaním šetrením sa súdu nepodarilo zistiť iný jej pobyt, preto jej súd žalobu spolu s procesnými poučeniami v súlade s ust. § 116 ods. 2 CSP doručil oznámením o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu. Oznámenie o podanej žalobe bolo zverejnené dňa 14.4.2025.

15. Súd na prejednanie veci samej nariadil pojednávanie na deň 4.6.2025.

16. Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

17. Žalobca obchodná spoločnosť Prvá stavebná sporiteľňa, F. a žalovaná uzavreli dňa 11.9.2018 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX. V zmysle zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver – medziúver pod č. 2882945004 výške 10.000 EUR na preklenutie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru. V zmysle čl. I bod 1.2. zmluvy pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok, ako aj Všeobecných podmienok stavebného sporenia a úverov pre fyzické osoby, sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporanou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod č. 2882945602 vo výške cca 5.928,13 EUR. Strany sporu v zmluve v čl. II dohodli, že medziúver sa poskytuje na dobu určitú s úrokovou sadzbou 4,20 %. Výška mesačnej splátky úrokov medziúveru bola vo výške 35 EUR, s počtom 136 splátok a výškou mesačného poplatku za prijatie rizikového životného poistenia vo výške 5 EUR. Ďalej bolo v zmluve uvedené, že medziúver je poskytnutý žalovanej, ktorá má uzatvorenú existujúcu zmluvu o stavebnom sporení č. 2882945602 s výškou mesačného vkladu 29,32 EUR, pričom počet mesačných vkladov, ktoré musela žalovaná uskutočniť na splnenie podmienky pridelenia CS bolo 136. Výška stavebného úveru č. 2882945602 po pridelení cieľovej sumy bola vo výške 5.928,13 EUR, úroková sadzba bola 2,90 % a výška mesačnej splátky istiny a úrokov stavebného úveru bola 64,32 EUR s počtom splátok 104. Termín konečnej splatnosti medziúveru/stavebného úveru bol 15.8.2038 a celková čiastka medziúveru, ktorú bola žalovaná povinná v zmysle zmluvy zaplatiť bola vo výške 16.726,79 EUR.

18. Z amortizačnej tabuľky k zmluve č. 2882945602 vyplýva, že vo fáze medziúveru bola žalovaná povinná od roku 2018 do konca roku 2029 plniť iba splátky úrokov vo výške 420 EUR ročne a poplatkov za rizikové životné poistenie vo výške 60 EUR ročne. Vo fáze stavebného úveru od 31.12.2029 do 1.8.2038 mala žalovaná uhrádzať splátky, ktoré pozostávali zo splátky na istinu, splátky na úrok a splátky na poplatky za rizikové životné poistenie.

19. Z predpokladov, ktoré použil veriteľ na výpočet RPMN medziúveru a stavebného úveru, je zrejmé, že ide o samostatný dokument, ktorý nie je súčasťou zmluvy.

20. Výzvou zo dňa 1.7.2022 žalobca vyzval žalovanú na úhradu sumy vo výške 338,28 EUR a upozornil ju na možnosť zosplatnenia celého úveru v prípade neuhradenia dlžnej sumy.

21. Žalobca listom zo dňa 16.8.2022 oznámil žalovanej vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 16.8.2022 a vyzval ju na uhradenie sumy 9.259,95 EUR.

22. Zo zmluvy o pristúpení k rámcovej poisťovnej zmluve rizikového životného poistenia zo dňa 6.8.2018 je zrejmé, že žalovaná pristúpila k poisťovnej zmluve pre rizikové životné poistenie pre prípad smrti č. 800571.

23. Z výpisu z účtu medziúveru č. 2882945004 je zrejmé, že dlžná suma predstavovala sumu vo výške 9.257,53 EUR.

24. Z výpisu z účtu stavebného sporenia č. 2882945602 je zrejmé, že dlžná suma predstavovala sumu vo výške 1.120,20 EUR.

25. Z predloženého potvrdenia o príjme je zrejmé, že žalovaná bola zamestnaná u zamestnávateľa Tight end ltd. Bodeans BBQ Soho v Londýne s čistým príjmom za posledných 12 mesiacov vo výške 10.105 libier, na dobu neurčitú od 9.10.2017.

26. Z potvrdenia o zamestnaní je zrejmé, že žalovaná je zamestnancom spoločnosti vo Veľkej Británii v Londýne s názvom Tight end ltd. Bodeans BBQ Soho.

27. Z prehľadu príjmov žalovanej u zamestnávateľa Tight end ltd. Bodeans BBQ Soho za obdobie od 4/2018 – 6/2018 je zrejmé, že zarobila 3.839,32 libier.

28. Z prehľadu príjmov žalovanej u zamestnávateľa Tight end ltd. Bodeans BBQ Soho za obdobie od 10/2017 – 3/2018 je zrejmé, že zarobila 6.266,45 libier.

29. Z dátového zdroja SRBI zo dňa 8.8.2018 je zrejmé, že žalovaná nedisponovala žiadnou splátkovou zmluvou s tým, že lustrácia preukázala iba jeden odmietnutý hypotekárny úver s dňom žiadosti 1.6.2018.

30. V žiadosti o spotrebiteľský úver s rizikovým životným poistením zo dňa 6.8.2018 žalovaná uviedla, že má čistý príjem vo výške 1.122 EUR a mesačné náklady vo výške 200 EUR.

31. Súd takto zistený skutkový stav posúdil podľa nasledujúcich právnych predpisov:

32. V prejednávanej veci nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy upravenej zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách, ktorý je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku v pomere špeciality.

33. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu (11.9.2018), stavebným sporením sa rozumie a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov alebo v prospech stavebných sporiteľov, b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1.

34. Podľa ust. § 2 ods. 3 písm. d) a e) citovaného zákona, v bankovom povolení sa môže stavebnej sporiteľni okrem vykonávania stavebného sporenia podľa odseku 1 povoliť aj vykonávanie týchto bankových činností: d) poskytovanie úverov zo zdrojov mimo fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1, e) poskytovanie spotrebiteľských úverov zo zdrojov mimo fondu stavebného sporenia na financovanie vybavenia domácnosti.

35. Podľa ust. § 7 ods. 3 citovaného zákona, zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať

- a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, 3c)
- b) úrokovú sadzbu stavebného úveru,
- c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru,
- d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru,
- e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere,
- f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

36. Podľa ust. § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu (11.9.2018), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

37. Hlavný právny vzťah je založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej norme. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona č. 129/2010 Z. z. ako aj aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože normy obchodného práva sú použité len vtedy, ak neodporujú právnej úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi 3 zákonmi prichádzajúcimi do úvahy: 1) zákon o spotrebiteľských úveroch, 2) Občiansky zákonník a 3) Obchodný zákonník panuje pomer, že primárne sa použije predpis špeciálny, ak tento určitú otázku neupravuje, respektíve tak nečiní úplne, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva všeobecne v širšom slova zmysle, teda úprava podľa Občianskeho zákonníka. Z uvedeného vyplýva, že úprava Obchodného zákonníka sa môže na takýto prípad uplatniť len vtedy, keď nenarazí na obmedzenie v Občianskom zákonníku a vykonávacích predpisoch k nemu.

38. Podľa ust. § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu (11.9.2018), právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

39. Podľa ust. § 39 citovaného zákona, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

40. Podľa ust. § 52 ods. 1 citovaného zákona, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

41. Podľa ust. § 52 ods. 2 citovaného zákona, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

42. Podľa ust. § 53 ods. 1 citovaného zákona, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

43. Podľa ust. § 53 ods. 9 citovaného zákona, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

44. Podľa § 524 ods. 1 a 2 citovaného zákona, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

45. Podľa § 526 ods. 1 a 2 citovaného zákona, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

46. Podľa ust. § 565 citovaného zákona, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

47. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu (11.9.2018), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

48. Podľa ust. § 1 ods. 2 citovaného zákona, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

49. Podľa ust. § 7 ods. 1 a 2 citovaného zákona, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

50. Podľa ust. § 7 ods. 16 citovaného zákona, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

51. Podľa ust. § 7 ods. 17 citovaného zákona, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

52. Podľa ust. § 7 ods. 19 citovaného zákona, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

53. Podľa ust. § 7 ods. 20 citovaného zákona, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky: a) čistý príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, c) výška splátky spotrebiteľského úveru a d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

54. Podľa ust. § 7 ods. 23 citovaného zákona, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky môžu poskytnúť spotrebiteľský úver spotrebiteľovi, len ak spotrebiteľ spĺňa limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

55. Podľa ust. § 7 ods. 27 citovaného zákona, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 19 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 19, ak odsek 43 neustanovuje inak, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni, a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17ta) je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom 17td) a na príjem spotrebiteľa.

56. Podľa ust. § 7 ods. 41 citovaného zákona, opatrením, ktoré vydá Národná banka Slovenska, sa ustanoví a) metodika na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a ich minimálna výška, výška a spôsob určenia limitov pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, výška a spôsob zohľadnenia možného nárastu úrokových sadzieb a čo sa rozumie výrazným prevyšovaním súčtu zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov podľa odsekov 24 a 31, b) požiadavky na zisťovanie informácií a predkladanie dokladov o príjmoch a nákladoch spotrebiteľa a na overovanie údajov o príjmoch a nákladoch spotrebiteľa, c) limit pre lehotu splatnosti spotrebiteľského úveru a výška tohto limitu, d) podrobnosti o podmienkach na postupné splácanie spotrebiteľského úveru, e) limit na podiel spotrebiteľských úverov poskytnutých prostredníctvom samostatných finančných agentov podľa osobitného predpisu⁹⁾ voči celkovému objemu poskytnutých spotrebiteľských úverov a výška tohto limitu, f) limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu a metodika na výpočet tohto podielu.

57. Podľa ust. § 9 ods. 1 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová "spotrebiteľský úver" v príslušnom gramatickom tvare.

58. Podľa ust. § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

59. Podľa ust. § 11 ods. 2 citovaného zákona, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

60. Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu (11.9.2018), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

61. Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu (11.9.2018), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

62. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

63. Vykonaným dokazovaním bolo súdu preukázané, že žalobca obchodná spoločnosť C. G. G., F. a žalovaná uzavreli dňa 11.9.2018 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V zmysle zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver – medziúver pod č. 2882945004 výške 10.000 EUR na preklopenie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru. V zmysle čl. I bod 1.2. zmluvy pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok, ako aj Všeobecných podmienok stavebného sporenia a úverov pre fyzické osoby, sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod č. 2882945602 vo výške cca 5.928,13 EUR. Strany sporu v zmluve v čl. II dohodli, že medziúver sa poskytuje na dobu určitú s úrokovou sadzbou 4,20 %. Výška mesačnej splátky úrokov medziúveru bola

vo výške 35 EUR, s počtom 136 splátok a výškou mesačného poplatku za prijatie rizikového životného poistenia vo výške 5 EUR. Ďalej bolo v zmluve uvedené, že medziúver je poskytnutý žalovanej, ktorá má uzatvorenú existujúcu zmluvu o stavebnom sporení č. 2882945602 s výškou mesačného vkladu 29,32 EUR, pričom počet mesačných vkladov, ktoré musela žalovaná uskutočniť na splnenie podmienky pridelenia CS bolo 136. Výška stavebného úveru č. 2882945602 po pridelení cieľovej sumy bola vo výške 5.928,13 EUR, úroková sadzba bola 2,90 % a výška mesačnej splátky istiny a úrokov stavebného úveru bola 64,32 EUR s počtom splátok 104. Termín konečnej splatnosti medziúveru/stavebného úveru bol 15.8.2038 a celková čiastka medziúveru, ktorú bola žalovaná povinná v zmysle zmluvy zaplatiť bola vo výške 16.726,79 EUR. Súčasne mal súd z amortizačnej tabuľky k zmluve č. 2882945602 za nesporné, že vo fáze medziúveru bola žalovaná povinná od roku 2018 do konca roku 2029 plniť iba splátky úrokov vo výške 420 EUR ročne a poplatkov za rizikové životné poistenie vo výške 60 EUR ročne. Vo fáze stavebného úveru od 31.12.2029 do 1.8.2038 mala žalovaná uhrádzať splátky, ktoré pozostávali zo splátky na istinu, splátky na úrok a splátky na poplatky za rizikové životné poistenie. Z predpokladov, ktoré použil veriteľ na výpočet RPMN medziúveru a stavebného úveru súd zistil, že ide o samostatný dokument, ktorý nie je súčasťou zmluvy. Následne žalobca výzvou zo dňa 1.7.2022 vyzval žalovanú na úhradu sumy vo výške 338,28 EUR a upozornil ju na možnosť zosplatnenia celého úveru v prípade neuhradenia dlžnej sumy. Nakoľko žalovaná dlžnú sumu neuhradila, tak jej žalobca listom zo dňa 16.8.2022 oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 16.8.2022 a vyzval ju na uhradenie sumy 9.259,95 EUR. Zo zmluvy o pristúpení k rámcovej poistnej zmluve rizikového životného poistenia zo dňa 6.8.2018 mal súd za preukázané, že žalovaná pristúpila k poistnej zmluve pre rizikové životné poistenie pre prípad smrti č. 800571. Z výpisu z účtu medziúveru č. 2882945004 bolo nesporné, že dlžná suma predstavovala sumu vo výške 9.257,53 EUR. Z výpisu z účtu stavebného sporenia č. 2882945602 bolo nesporné, že dlžná suma predstavovala sumu vo výške 1.120,20 EUR.

64. Súd s poukazom na čl. 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ (rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-679/18), ako aj rozhodovacou praxou slovenských súdov z úradnej moci (ex officio) preskúmava opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa. V zmysle uvedeného súd skúmal, či zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru je v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi ochranu spotrebiteľa.

65. Súd prvej inštancie v prejednávanej spore v prvom rade skúmal, či žalobca s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver, keďže články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23 (Rozhodnutie SD EÚ C-679/18).

66. Súd sa preto zaoberal tým, či žalobca splnil svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanej vyplývajúcej z § 7 ods. 1, 19 až 42 zákona č. 129/2010 Z.z. a s poukazom na § 11 ods. 2 citovaného zákona. V tejto súvislosti je potrebné aplikovať aj opatrenie NBS č. 10/2017 v znení opatrenia č. 6/2018. Tie vydala NBS s poukazom na § 7 ods. 41 písm. a/ až s/ zákona č. 129/2010 Z.z. Spomínané opatrenie uvádza limity pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v § 2 ods. 2 (hodnota 1) a pre ukazovateľ podielu výšky celkovej zadlženosti k príjmu v § 6a ods. 2 (hodnota 8). Zároveň toto opatrenie stanovuje metodiku výpočtu oboch ukazovateľov.

67. Bonita vyjadruje hodnotu a dôveryhodnosť ekonomického subjektu na finančnom trhu. Bonita subjektu je najčastejšie posudzovaná bankami pred poskytnutím úveru. Ak banka vyhodnotí klienta ako úveru schopného, vyjadruje tak svoju dôveru v jeho schopnosť plniť svoje záväzky. Hodnotenie bonity určitého bankového klienta je výsledkom úverovej analýzy, ktorá je súčasťou úverového procesu. Po fáze žiadosti o úver nasleduje fáza skúšky úverovej spôsobilosti žiadateľa (analýza úverovej schopnosti), v rámci ktorej sa analyzujú tri hlavné oblasti: právne pomery žiadateľa, osobná dôveryhodnosť žiadateľa a jeho hospodárska a finančná situácia. U individuálnych žiadateľoch banka posudzuje osobné údaje ako vek, pohlavie, vzdelanie, profesiu, rodinný stav a tiež trvalé príjmy a pravidelné výdaje žiadateľa, či celej domácnosti. Banka skúma tiež žiadateľovu úverovú históriu a platobnú morálku. Jedným zo zdrojov (nie jediným) týchto informácií je Spoločný register bankových informácií (SRBI), ktorý zhromažďuje

informácie o úveroch a dlžníkoch z podnikateľskej sféry od všetkých slovenských bánk a pobočiek zahraničných bánk pôsobiacich na Slovensku.

68. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

69. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

70. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať úver nie sú informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybné kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006, a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 2178/2018).

71. S poukazom na nároky, ktoré na dodávateľa, v danom prípade banku, kladie únijské právo a v kontexte ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby preukázal, že náležite skúmal bonitu žalovanej, t. j., že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

72. Z obsahu žaloby a je príloh žiadnym spôsobom nevyplýva, že by žalobca akýmkoľvek spôsobom skúmal bonitu žalovanej, Okresný súd Banská Bystrica preto výzvou zo dňa 28.10.2024 vyzval žalobcu aby uviedol, akým spôsobom bola pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere skúmaná schopnosť žalovanej splácať úver a ďalšie skutočnosti bližšie uvedené v bode 10. rozsudku.

73. Vo vzťahu splneniu si povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa ako najdôležitejšej predzmluvnej povinnosti veriteľa, žalobca na základe výzvy súdu odpovedal, že pri schvaľovaní predmetného úveru postupoval v zmysle vtedy platnej a účinnej legislatívy a platných podmienok poskytovania úverov. Schopnosť žalovanej plniť si svoje finančné záväzky bola preskúmaná na základe predloženia podkladov ku skúmaniu príjmu žalovanej, ktoré žalobcovi predložila. Uviedol, že vychádzal z potvrdenia o príjme, pracovnej zmluvy, registra SRBI, výplatných pásov a zo žiadosti o úver, ktoré listinné dôkazy doložil spolu s podaním. K splátke uviedol, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre splátku splatnú k 15.05.2022.

74. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za nesporné, že žalovaná bola zamestnaná u zamestnávateľa Tigh end ltd. Bodeans BBQ Soho v Londýne s čistým príjmom za posledných 12

mesiacov vo výške 10.105 libier, na dobu neurčitú od 9.10.2017, čo vyplynulo z potvrdenia o zamestnaní o výške príjmu. Z potvrdenia o zamestnaní bolo nesporné, že žalovaná je zamestnancom spoločnosti vo Veľkej Británii v Londýne s názvom Tight end ltd. Bodeans BBQ Soho s tým, že za obdobie od 4/2018 – 6/2018 zarobila 3.839,32 libier a za obdobie od 10/2017 – 3/2018 zarobila 6.266,45 libier čo vyplynulo z prehľadu príjmov. Z dátového zdroja SRBI zo dňa 8.8.2018 bolo nesporne preukázané, že žalovaná nedisponovala žiadnou splátkovou zmluvou s tým, že lustrácia preukázala iba jeden odmietnutý hypotekárny úver s dňom žiadosti 1.6.2018. Súčasne bolo nesporné, že žalovaná v žiadosti o spotrebiteľský úver s rizikovým životným poistením zo dňa 6.8.2018 uviedla, že má čistý príjem vo výške 1.122 EUR a mesačné náklady vo výške 200 EUR. Súd v danom prípade upozorňuje, že žalobca žiadnym spôsobom neskúmal po danom dopyte od žalovanej jej výdavky, pričom sa uspokojil s jej tvrdením a tieto výdavky nahradil sumou životného minima.

75. Z predloženej úverovej zmluvy vyplýva, že žalobca pri jej uzatváraní zistil od žalovanej výlučne údaje, ktoré sa týkali jej rodinného stavu, dosiahnutého vzdelania a zamestnania. Žalobca v rámci dopytu žiadnym spôsobom neskúmal od žalovanej jej výdavky, pričom nepredložil žiadny relevantný doklad o tom, ako a či vôbec sa zaoberal skúmaním výdavkov žalovanej. Z podania žalobcu, ktorý adresoval Okresnému súdu Banská Bystrica vyplýva, že výdavky nahradil sumou životného minima vo výške 205,07 EUR. Súčasne súd poznamenáva, že v rámci dát dopytu SRBI nie je uvedené žiadne klientske skóre žalovanej - spotrebiteľa, ktoré je nevyhnutné na posúdenie jej bonity. Žalobca ani nedoložil dáta dopytu z dátového zdroja: Sociálnej poisťovne a ani doklad o tom, že by nahliadol aj do nebankového registra klientskych informácií (NRKI) a súčasne súd poznamenáva, že súdu nepredložil ani žiadny iný listinný dôkaz k zisťovaniu jej bonity. Súd mal tak zato, že svoje skutkové tvrdenia nepodložil relevantnými listinnými dôkazmi, a preto má súd zato, že žalobca ani nemohol relevantne určiť finančnú rezervu žalovanej, nakoľko nedisponoval podkladmi na takéto určenie.

76. Podľa ust. § 149 Civilného sporového poriadku prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

77. Podľa ust. § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

78. Žalobca tak v žalobe ako aj v priebehu konania nesplnil základnú povinnosť pravdivo a úplne uviesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu tak, ako mu to ukladá ust. § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

79. Subjektívne dôkazné bremeno určuje, ktorá procesná strana si má aktívne počínať pri preukázaní určitej skutočnosti (znaku skutkovej podstaty normy práva), t. j. kto má navrhnúť dôkaz na jej preukázanie. Preto je toto bremeno označované i ako bremeno vedenia dôkazu.

80. Rozdelenie bremena vedenia dôkazu medzi sporové strany zásadne vyplýva z pravidiel delenia objektívneho dôkazného bremena (pozri Štajgr, F. Dôkazné bremeno v civilnom súdnom spore. Praha: Knihovna sborníku věd právních a státních, 1931, s. 89). Je totiž zřejmé, že navrhovať dôkazy má ten, kto je ohrozený stratou sporu v prípade, že rozhodujúca skutočnosť nebude preukázaná.

81. Subjektívne bremeno tvrdenia vyjadruje, aké skutkové tvrdenie musí jedna alebo druhá sporová strana uviesť, aby v spore uspela. Ktorá strana má určité skutočnosti tvrdiť, aby odvrátila nepriaznivý následok, vyplýva z objektívneho dôkazného bremena: subjektívne bremeno tvrdenia nesie strana, ktorá je zaťažená objektívnym dôkazným bremenom. Aké konkrétne skutkové prednesy má jedna alebo druhá strana urobiť, vyplýva z pravidiel o delení objektívneho dôkazného bremena.

82. Určité skutočnosti nie sú pre tú ktorú stranu priaznivé len preto, že ich strana tvrdí, ale preto, že s nimi spája priaznivý následok norma práva. Z toho je nepochybné, že rozdelenie dôkazného bremena nie je určené tvrdením strán, ale naopak z toho, ako je medzi strany rozdelené objektívne dôkazné bremeno, možno zároveň identifikovať, aký skutkový prednes má strana sporu urobiť.

83. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je žalobca povinný v priebehu konania tvrdiť skutočnosti zodpovedajúce všetkým znakom skutkovej podstaty normy práva zakladajúcej ním uplatnené právo

(pozri napr. NS ČR 22Cdo 3108/2010, 21Cdo 2682/2013, 21Cdo 3989/2011, obdobne II. ÚS ČR 385/2015). Ak tak neurobí, súd musí v zásade žalobu bez ďalšieho zamietnuť.

84. Súd preto na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca v konaní napriek predchádzajúcej výzve Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 28.10.2024 nepreukázal postup, ktorý by zakladal odbornú starostlivosť, t. j. skúmanie bonity pri posudzovaní schopnosti žalovanej splatiť spotrebiteľský úver. Žalobca síce do vydania tohto rozsudku odpovedal na výzvu súdu, avšak dodané dôkazy hodnoverne preukazujúce postup v súlade s ust. § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno považovať za postačujúce. Žalobca nepredložil žiaden listinný dôkaz, ktorý by preukazoval výsledok skúmania výdavkov žalovanej a súčasne v dátach dopytu SRBI absentujú údaje o klientskom skóre žalovanej. Žalobca nepredložil súdu ani doklad o tom, že by nahliadol aj do nebankového registra klientskych informácií (NRKI), alebo žiadal dáta dopytu z dátového zdroja sociálnej poisťovne a teda v tejto časti taktiež neunesol dôkazné bremeno. V danom prípade teda v žiadnom prípade nemožno hovoriť postupe, ktorý by zakladal odbornú starostlivosť pri poskytovaní spotrebiteľského úveru. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.

85. Súčasne súd upozorňuje na to, že povinnosťou žalobcu bolo pritom zisťovať nielen príjem, ale aj výdavky žalovanej - spotrebiteľa. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Na výzvu súdu žalobca uviedol, že pri posudzovaní výdavkov vychádzal zo sumy životného minima v čase posudzovania žiadosti vo výške 205,07 EUR. Ak sa žalobca uspokojil iba so životným minimom, tak takýto postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie žalovanej.

86. Zákonodarca uložil veriteľovi povinnosť zistiť sociálnoekonomickú situáciu spotrebiteľa, teda žalovanej, čo znamená povinnosť zistiť jednak jeho príjem a taktiež aj pravidelné výdavky. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo totiž zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť, ale aj overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie, si veriteľ aj overí. Tieto závery napokon vyplývajú aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-449/13 (Consumer Finance SA proti E. B. a ďalší) zo dňa 18.12.2014, keď európsky súd uviedol, že poskytovateľ úveru nesie dôkazné bremeno ohľadom posúdenia úveryschopnosti spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, pričom na informácie podané len spotrebiteľom sa môže spoliehať len vtedy, ak sú dostatočné a podložené dokladmi. Tieto závery napokon vyplývajú aj z nálezov Ústavného súdu ČR III.ÚS 4129/18 zo dňa 26.2.2019 a rozsudkov Najvyššieho súdu ČR 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.7.2018 a 33Cdo/201/2018 zo dňa 20.3.2019.

87. Z ust. § 7 ods. 27 posledná veta zákona o spotrebiteľských úveroch plyní, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa, nie sa tejto zákonnej povinnosti zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny.

88. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu, ktorý nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom a nahrádza ich paušálnym údajom v podobe sumy životného minima, nakoniec neplynie ani z opatrenia NBS z 14.11.2017.

89. Z ust. § 2 ods. 5 plyní cit. „Výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má

spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.“ Z uvedené nepochybne neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima.

90. Vo vzťahu k nevyhnutnosti skúmania výdavkov spotrebiteľa pri posudzovaní schopnosti splácať úver súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 2178/2018-77 z 25.7.201 cit.: „Povinnosť posúdení úveruschopnosti spotrebiteľa chráni nejen spotrebiteľa samého pred negatívnymi dôsledky neschopnosti úver splácať, ale zprostredkovaně také spoločnosť jako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úveruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úver snižuje riziko věřitelů, kteří témuž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon, konkrétně zákon o spotřebitelském úvěru (jeho § 9 odst. 1) stanoví, že věřitel je povinen při posouzení úveruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí. Lze přisvědčit odvolacímu soudu, že věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácať spotřebitelský úver, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků. Již gramatickým a logickým výkladem § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru lze dovodit, že dostatečnými nejsou míněny informace získané toliko od spotřebitele. Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlužníka (srov. H., I. J. D., J.: Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů č. 145/2010 Sb. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 98-109, ISBN 9788074001185). Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích. To ostatně dovodil ve svém rozhodnutí ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015, i Nejvyšší správní soud, jehož závěry použil na podporu své argumentace již odvolací soud v napadeném rozhodnutí. Závěr odvolacího soudu dovozující, že spokojila-li se žalobkyně s nedoloženým prohlášením žalovaného o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech a nahlédnutím do registru dlužníků, nedostála povinnosti věřitele ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, je správný.“

91. Žalobca podľa názoru súdu podcenil skúmanie výdavkov žalovanej, ak sa obmedzil na výšku sumy životného minima na jednu dospelú osobu, nakoľko v rámci preverovania žalovanej žiadny spôsobom neskúmal jej výdavky. Žalobca na výzvu súdu, aby preukázal skúmanie schopnosti splácať úver žalovanou vo vzťahu k výdavkovej časti uviedol, že vychádzal zo sumy životného minima, t. j. výdavky nahradil údajom o životnom minime. Uvedené svedčí o ignorovaní zákonnej povinnosti dodávateľa úverových produktov na finančnom trhu.

92. Pri overovaní bonity žalovanej tak žalobca nemal k dispozícii údaje o jej výdavkoch, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti žalovanej o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje.

93. Tento záver je podporený aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/153/2019: „Je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaná výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných

prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

94. Rovnako súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoCsp/6/2022 cit.: „Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd zastáva názor, že príjem aj rodinný stav klienta môžu byť vyhovujúce, ale pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Bez toho, aby žalovaný skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalobcu, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalobcu splácať dlh zo zmluvy. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Vychádzajúc z doterajších výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca ako veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalobcu ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch čo v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žalovaný si na základe získaných informácií nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalobcu, keď síce si obstaral údaje o príjme žalobcu a časti výdavkov spočívajúcich v splátkach úverov, lízingov (a pod.), avšak ohľadom iných výdavkov žalobcu (bývanie a pod.), už žalovaný postupoval nedostatočne, keď akceptáciou výdavku 20,- Eur mesačne uvedeného žalobcom, si žalovaný bez náležitého zistenia skutočných výdavkov žalobcu, nemohol vytvoriť dostatočný platobný obraz o platobnej schopnosti žalobcu, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalobcu splácať dlh zo zmluvy.“

95. Súd tak mal za nesporné, že žalobca predloženými dôkazmi hodnoverne nepreukázal, že by splnil povinnosť v zmysle dikcie ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a teda že by postupoval s vynaložením s odbornej starostlivosti pri poskytnutí úveru posúdiť schopnosť žalovanej splácať úver. Zároveň súd pripomína, že vynaloženie odbornej starostlivosti je povinný žalobca hodnoverne preukázať, čo je zrejmé z ust. § 7 ods. 16 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. Žalobca získané informácie použil celkom zjavne nedostatočným spôsobom, keď na základe predložených listinných dôkazov poskytol žalovanej úver, pričom nezískal informácie výdavkoch žalovanej, teda následne ani nevyhodnotil a ani neoveril informácie o skutočnej bonite klienta, z ktorých by bol schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Nedôsledne zisťoval, a preto ani nezohľadnil výdavky žalovanej, aj keď mal objektívnu možnosť si ich pred poskytnutím úveru overiť.

96. Podľa názoru súdu všetky skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania vo svojom súhrne preukazujú, že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou, čím tak hrubo porušil povinnosť vyplývajúcu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorého dôsledkom je to, že sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie v zmysle ust. § 11 ods. 2 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch. Súčasne tým boli naplnené predpoklady nato, aby žalobca nebol oprávnený vyžadovať od žalovanej, ktorá bola v hmotnoprávnom postavení spotrebiteľa, jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Veriteľ pohľadávky si tak právo na jednorazové splatenie dlhu uplatnil spôsobom odporujúcim vyššie citovaným zákonným ustanoveniam. Táto skutočnosť vyplynula z vykonaného dokazovania. Tento jeho jednostranný právny úkon bol teda urobený v rozpore so zákonom (§ 11 ods. 2 prvou vetou zákona č. 129/2010 Z. z.), a preto je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

97. Súd následne podrobil skúmaniu či vôbec došlo k platnému zosplateniu pohľadávky, nakoľko bol povinný ex offa preskúmať obsah záväzkovoprávneho vzťahu a s tým obligatórne súvisí, okrem iného, aj preskúmanie otázok splatnosti pohľadávky.

98. Súd konštatuje, že žalobca listom (upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti) zo dňa 1.7.2022, v rámci ktorého vyzval žalovanú na úhradu sumy vo výške 338,28 EUR a súčasne ju upozornil na možnosť zosplatenia celého úveru v prípade neuhradenia dlžnej sumy, možno považovať za výzvu v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Po predmetnej výzve následne žalobca adresoval žalovanej list (oznámenie o vyhlásení mimoriadnej

splatnosti úveru) zo dňa 16.8.2022, v ktorom jej oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a vyzval ju na úhradu dlžnej čiastky vo výške 9.259,95 EUR.

99. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 1.7.2022 (a nakoniec ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 16.8.2022), ktorým žalobca vyzval žalovanú na úhradu dlžnej čiastky vo výške 338,28 EUR, nešpecifikuje konkrétnu splátku, pre ktorú veriteľ upozorňuje spotrebiteľa (žalovanú), že nezaplatením tej konkrétnej splátky využije oprávnenie vyhlásiť mimoriadne zosplatnenie úveru. V uvedenej výzve bolo uvedené len to, že jej dlh predstavuje sumu vo výške 338,28 EUR. V zmysle uvedeného je zrejmé, že v liste žalobcu zo dňa 1.7.2022 absentuje konkretizácia splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu spotrebiteľského úveru.

100. Podľa názoru súdu za náležite odôvodnené, dostatočne určité a zrozumiteľné upozornenie spotrebiteľa ako bezvadný právny úkon dodávateľa, ktorý v spojení s jeho ďalším nadväzujúcim jednostranným hmotnoprávnym úkonom (vyhlásenie predčasnej splatnosti pohľadávky) vyvolá ním zamýšľané právne účinky ustanovené v zákone (tzv. zosplatnenie jeho pohľadávky proti spotrebiteľovi), možno pritom považovať len také písomné upozornenie spotrebiteľa, ktoré rešpektuje zákonné obmedzenia vyplývajúce z ust. § 53 ods. 9 OZ v spojení s ust. § 565 OZ, t. j. z ktorého aj priemerný spotrebiteľ bez príslušného právnického vzdelania môže nepochybné posúdiť, že (i) k tomuto kroku dodávateľ skutočne pristúpil pre omeškanie spotrebiteľa so zaplatením splátky, ktoré (ii) trvá najmenej tri mesiace a (iii) súčasne v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatnením (iv) spotrebiteľa upozornil na uplatnenie práva dodávateľa ustanoveného v §565 o. z. Nespochybniteľným právom spotrebiteľa ako adresáta takéhoto úkonu dodávateľa, ktorým tomuto argumentujúc porušením jeho zmluvných povinností z jednostranného rozhodnutia dodávateľa sa menia a zanikajú jeho zmluvne dohodnuté práva (záväzok plniť v splátkach), je totiž rozhodne vedieť, nesplnením ktorej splátky svoje povinnosti spotrebiteľ podľa dodávateľa porušil a pre omeškanie ktorej splátky dodávateľ následne sa rozhodol použiť svoje právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, pričom z koncepcie týchto dvoch zákonných ustanovení vyplýva, že musí ísť o splátku tú istú.

101. Súd tak musí konštatovať, že z výzvy žalobcu zo dňa 1.7.2022, nebolo možné tieto skutočnosti zistiť a žalovaná ani nemohla akokoľvek vecne argumentovať, pričom hrozbu zosplatnenia pohľadávky dodávateľa dokonca nemohla ani odvrátiť prípadným dodatočným zaplatením omeškanej splátky, pre absenciu jej potrebnej bližšej identifikácie v spornej výzve. Súčasne sa žalovaná z uvedeného dôvodu ani nemohla mimosúdne úspešne ubrániť ani proti avizovanému použitiu práva dodávateľa ustanoveného v § 565 Občianskeho zákonníka. Obsah predmetnej výzvy preto nie je v súlade so zákonom, tento spotrebiteľa jednoznačne zavádza a zhoršuje jeho zmluvné postavenie (§54 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

102. Podľa právneho názoru súdu je takýto právny úkon neurčitý z dôvodu, že v tomto liste nie je riadne špecifikovaná konkrétna omeškaná splátka, pre ktorú sa veriteľ rozhodol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Nešpecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru spôsobuje neurčitosť takéhoto úkonu, nakoľko bez tejto špecifikácie nemožno posúdiť, či došlo k splneniu podmienky ustanovenej v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá umožňuje využitie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka. S poukazom na ust. § 37 Občianskeho zákonníka súd považoval tento právny úkon postupcu za neplatný, z dôvodu jeho neurčitosti, ako aj zákon obchádzajúci v zmysle ust. § 19 Občianskeho zákonníka. Pohľadávka sa nestala splatnou, a preto zosplatnenie pohľadávky žalobcom je podľa § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka neplatné.

103. K danej problematike súd bližšie dodáva, že konkretizovanie splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu spotrebiteľského úveru, je skutkovým tvrdením a riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania.

104. Je potrebné poukázať na to, že možnosť predčasného zosplatnenia úveru je právne upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

105. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka teda umožňuje veriteľovi uplatňovať si voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ak dlžník nedodržel dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok. Ak veriteľ takto dohodnuté právo nepoužije najneskoršie do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ však svoje právo môže využiť po opätovnom porušení povinnosti dlžníkom. Strata výhody splátok teda nenastáva priamo zo zákona. V prípade, ak veriteľ svoje oprávnenie vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využije, vyhlásenie predčasnej splatnosti má významné právne následky.

106. Keďže medzi stranami sporu bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť i špeciálne ustanovenie k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

107. V prípade spotrebiteľských záväzkov ide o dva rôzne právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky. Podmienkou riadneho zosplatnenia dlhu je riadne doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi.

108. Ak Občiansky zákonník v tomto ustanovení hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, najskôr v lehote po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom.

109. Preto podľa názoru súdu právny úkon akým je výzva pred zosplatením a nakoniec aj samo zosplatenie celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splátky, musí obsahovať aj dôležitý údaj, a to identifikáciu tej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Ak právny úkon zosplatnenia neobsahuje konkretizáciu splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol peňažný dlh zosplatiť, je nejasný a teda neurčitý, nakoľko vyvoláva dôvodné pochybnosti o tom, či došlo k dodržaniu zákonom stanovenej minimálnej lehoty troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľa. V zmysle vyššie uvedeného je preto právny úkon zosplatnenia pre jeho neurčitosť neplatný podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj zákon obchádzajúci podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

110. Súd má za to, že z upozornenia na možnosť zosplatnenia (list zo dňa 1.7.2022) musí byť zrejmé, pre omeškanie ktorej konkrétnej splátky môže byť predmetný úver predčasne zosplatený, nestačí spotrebiteľa iba všeobecne upozorniť na to, že je v omeškaní so zaplatením viacerých splátok (uvedením výšky omeškaných splátok). Žalovaná tak nemala možnosť posúdiť, zaplatením ktorej konkrétnej splátky (prípadne v akej výške) je možné odvrátiť predčasné zosplatenie úveru. Tento údaj musí byť vo výzve podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka jednoznačne konkretizovaný. I keď Občiansky zákonník *expressis verbis* neuvádza čo má byť obsahom predmetných oznámení, tento obsah možno nepochybne vyabstrahovať z podmienok, ktoré musia byť splnené pre realizáciu mimoriadneho zosplatnenia úveru veriteľom. Pokiaľ ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka možnosť predčasného zosplatnenia úveru podmieňuje uplynutím 3 mesačnej doby od omeškania so zaplatením splátky, tak je zrejmé, že táto konkrétna splátka musí byť jednoznačne identifikovateľná, čomu zodpovedá povinnosť vedieť ju i konkretizovať. Veriteľ predsa musí vedieť, pre ktorú splátku svoje právo zosplatiť úver uplatnil a nie je dôvod, prečo by touto informáciou nemal disponovať aj dlžník. Ak Občiansky zákonník v tomto ustanovení hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, najskôr v lehote po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorom je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom.

111. Súd tak mal na základe vykonaného dokazovania za nesporné, že neboli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatenie úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. že žalobcom nedošlo k zosplateniu úveru zákonným spôsobom. Súd má zato, že bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či

k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto podľa posúdenia súdu úkon zákon obchádzajúci (nakoľko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ).

112. Súd sa ale ďalej zaoberal skutočnosťou, či spotrebiteľská zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch účinným v čase jej uzavretia.

113. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (§ 9 ods. 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch).

114. Z predloženého výpisu z účtu medziúveru bolo súdu preukázané, že žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky formou medziúveru formou výplaty medziúveru dňa vo výške 9.000 EUR a dňa 1.10.2018 vo výške 1.000 EUR. Súčasne však 14.9.2018 vyúčtoval 2x poplatok za spracovanie SÚ/MÚ vo výške 120 EUR. V článku II. zmluvy o úvere je ako celková výška medziúveru (náležitosť predpísaná v § 9, ods. 2 písm. e/ zákona o spotrebiteľských úveroch) uvedená suma 10.000 Eur. Žalobca súčasne aj v žalobe uviedol, že poskytol žalovanej medziúver vo výške 10.000 Eur. Z výpisu z účtu medziúveru žalovanej však bolo preukázané, že žalobca z poskytnutého medziúveru 10.000 Eur zúčtoval pri prvom čerpaní prostriedkov úveru poplatok za spracovanie úveru v sume 2x 120 Eur, v dôsledku čoho sa celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov úveru znížila o výšku tohto poplatku, t.j. o 240 Eur (10.000 Eur – 240 Eur = 9.760 Eur).

115. V zmysle uvedeného žalovaná disponovala nie istinou úveru 10 000 EUR, ale sumou 9.760 EUR krátenou o zinkasovaný poplatok.

116. Takýto postup žalobcu rozhodne nepotvrďuje, že žalovanej žalobca úver reálne poskytol vo výške dohodnutej sumy v zmluve. Uvedený postup iba potvrďuje, že prioritným záujmom dodávateľa (veriteľa) bol ekonomický profit, prioritne a ihneď získať poplatok, ktorý sa ale mal splácať v rámci nákladov spotrebiteľa súvisiacich s poskytnutím úveru v priebehu trvania celého zmluvného vzťahu.

117. Zásadné stanovisko vo vzťahu k otázke, čo tvorí celkovú výšku spotrebiteľského úveru, vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku zo dňa 30.06.2022 sp. zn. 9Cdo 287/2021 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 49/2022. Podľa tohto rozhodnutia, celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru. Navýšenie celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru má zároveň aj následok, že sa bude úročiť nielen poskytnutý úver, ale aj poplatok za jeho poskytnutie a tým pádom dôjde k zvýšeniu celkovej splatnej čiastky a mení sa tým výška hlavného predmetu zmluvy. Zmluvné dojednanie umožňujúce veriteľovi hneď pri uzavretí zmluvy zraziť poplatok za poskytnutie úveru z istiny, je okolnosťou vyvolávajúcou nielen sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ale zároveň predstavuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

118. Podľa § 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch je celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

119. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejme poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa.

120. S poukazom na legálnu definíciu pojmu celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa názoru súdu započítanie poplatku za spracovanie úveru do celkovej výšky úveru nemá zákonnú oporu, v dôsledku čoho údaj o celkovej výške úveru uvedený v zmluve je zjavne nesprávny, čím nie je dodržaná táto zákonom predpísaná náležitosť.

121. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovanej bola reálne vyplatená suma úveru vo výške 9.760 Eur, teda nie zmluvne uvedená suma 10.000 Eur. Reálne vyplatená suma 9.760 Eur mala byť podľa názoru súdu uvedená ako celková výška poskytnutého spotrebiteľského úveru. Poplatok za spracovanie úveru je plnením dlžníka veriteľovi a nie plnením veriteľa dlžníkovi (ako pri poskytnutí úveru) a z tohto dôvodu ho nemožno subsumovať do údajov o celkovej výške spotrebiteľského úveru. V tomto prípade mal byť poplatok za spracovanie úveru zahrnutý do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Iné poňatie zákonnej definície spotrebiteľského úveru a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky možno hodnotiť ako obchádzanie zákona, čo obdobne hodnotil aj v podobnom prípade Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 20Co/126/2016 zo dňa 28. 03. 2017.

122. Súd poukazuje aj na rozsudok SD EÚ vo veci C-377/14, ktorý vo výroku rozsudku v bode 3. výslovne uviedol, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.

123. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru uvedený v zmluve v sume 10.000 Eur je nesprávny, čo v zmysle § 9 ods.2 písm. e) v spojení s § 11 ods.1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch je taktiež dôvodom bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru.

124. Súčasne musí súd konštatovať, že z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nesporne preukázané, že táto neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. h) citovaného zákona, t.j. nie sú uvedené predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Predpoklady, ktoré predložil žalobca sú predložené na samostatnej listine bez podpisu, z ktorej vôbec nevyplýva, že tvorila súčasť zmluvy. Zo zmluvy o úvere nie je vôbec zrejmé, z akých údajov veriteľ vychádzal pri výpočte RPMN. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je jedným z najdôležitejších údajov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, keďže sú v ňom zohľadnené všetky náklady, ktoré musí dlžník, t.j. spotrebiteľ za úver veriteľovi, t.j. dodávateľovi zaplatiť. Preto pri údají o ročnej percentuálnej miere nákladov zákon stanovuje povinnosť uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet a teda nepostačuje uviesť len samotnú jeho výšku (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06. 04. 2017).

125. Uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN je obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23. 04. 2008 a to v článku 10 ods. 2 písm. g) podľa ktorého: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ Súd poukazuje na Rozsudok súdneho dvora (siedma komora) z 23. januára 2025 vo veci C 677/23. Povinnosť uviesť predpoklady použité na výpočet RPMN pomocou reprezentatívneho príkladu je stanovená aj v článku 5 ods. 1 písm. g) a v článku 6 ods. 1 písm. f) smernice 2008/48 ako požiadavka na poskytnutie informácií pred uzavretím zmluvy. Zmienka o rôznych predpokladoch použitých na výpočet RPMN v štádiu pred uzavretím zmluvy umožňuje vykonať cieľ uvedený v článku 5 ods. 1 smernice 2008/48 týkajúci sa informácií potrebných na porovnanie rôznych ponúk, aby sa spotrebiteľ mohol s dobrou znalosťou veci rozhodnúť, či zmluvu o úvere uzavrie, pričom toto porovnanie musí byť možné vykonať s prihliadnutím na RPMN podľa rôznej dĺžky trvania ponúk, ktoré má k dispozícii (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2020, Soho Group, C 686/19, EU:C:2020:582, bod 48).

126. Pokiaľ ide o povinnosť uviesť tieto rôzne predpoklady v zmluve o úvere v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, tak táto povinnosť má zabezpečiť, aby sa spotrebiteľ mohol oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami. Toto uvedenie tak musí spotrebiteľovi umožniť overiť, či obchodník správne vypočítal RPMN a ak nie, uplatniť svoje práva, najmä právo na odstúpenie od zmluvy

stanovené v článku 14 smernice 2008/48, pričom lehota na uplatnenie tohto odstúpenia od zmluvy sa predĺži v prípade porušenia požiadaviek stanovených v článku 10 tejto smernice, ako aj ostatných práv stanovených vo vnútroštátnej právnej úprave, ako sankcia prijatá v súlade s článkom 23 uvedenej smernice. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že podstatný význam má povinnosť uviesť v zmluve o úvere najmä náležitosti, ako je RPMN uvedená v článku 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 (rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C 42/15, EU:C:2016:842, bod 70).

127. Na základe vyššie citovanej judikatúry treba konštatovať, že uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN v zmluve o úvere má tiež, pre spotrebiteľa zásadný význam. Keďže neuvedenie týchto náležitostí v zmluve o úvere môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle článku 23 smernice 2008/48 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C 42/15, EU:C:2016:842, bod 71).

128. Vzhľadom na to, že, predpoklady použité na výpočet RPMN môžu byť zložité, je potrebné ich zrozumiteľne, stručne a výslovne uviesť v zmluve o úvere, pričom samotná možnosť spotrebiteľa identifikovať ich na základe prečítania jednotlivých ustanovení tejto zmluvy nepostačuje. Vzhľadom na uvedené, je nevyhnutné článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 vykladať tak, že predpoklady použité na výpočet RPMN musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere. Nakoľko v zmluve daný údaj nebol zakomponovaný, ale bol len doložený na osobitnom liste papiera, ktorá nebola súčasťou zmluvy má za následok taktiež bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru, a to s poukazom na ust. § 9 ods.2 písm. h) v spojení s § 11 ods.1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch.

129. Súd prvej inštancie tak svoje rozhodnutie založil na tom, že žalobca vykonal zosplatnenie spotrebiteľského úveru v rozpore so zákonom, nakoľko predmetný úkon žalobcu bol úkonom zákon obchádzajúci a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ). Súčasne súd na základe vykonaného dokazovania rozhodnutie založil na tom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúročná a bez poplatkov a to z nasledujúcich dôvodov:

1/ žalobca nesplnil povinnosť uloženú mu v ustanovení § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to z dôvodu, že nedisponoval dostatkom podkladov na vyhodnotenie bonity žalovanej,

2/ z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorú predstavuje poplatok za poskytnutie úveru, ktorý žalobca žalovanej vyúčtoval ihneď po poskytnutí úveru,

3/ z dôvodu, že predpoklady použité na výpočet RPMN neboli výslovne uvedené v zmluve o úvere.

130. Z vykonaného dokazovania tak bolo nesporne preukázané, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcom žalovanej je bezúročný a bez poplatkov a súčasne žalobca vykonal neplatné zosplatnenie, čo ma za následok to, že žalobcovi by patril len nárok na istinu z doposiaľ splatných splátok do dňa vyhlásenia rozsudku.

131. Z amortizačnej tabuľky k zmluve č. 2882945602 pre medziúver a stavebný úver jednoznačne vyplýva, že vo fáze medziúveru bola žalovaná povinná od roku 2018 do konca roku 2029 plniť iba splátky úrokov vo výške 420 EUR ročne a poplatkov za rizikové životné poistenie vo výške 60 EUR ročne. Vo fáze stavebného úveru od 31.12.2029 do 1.8.2038 mala žalovaná uhrádzať splátky, ktoré pozostávali zo splátky na istinu, splátky na úrok a splátky na poplatky za rizikové životné poistenie. Z uvedeného je nesporné, že od roku 2018 do roku 2029 istina v splátkach nebola vôbec splatná, nakoľko vo fáze medziúveru, t. j. v období od poskytnutia medziúveru v roku (2018-2029) bola žalovaná povinná platiť iba úroky z medziúveru, nie istinu medziúveru. Splátky istiny začali byť splatné až od 31.12.2029. Keďže súd dospel k záveru, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, žalovanej nevznikla povinnosť platiť vo vyššie uvedenom období medziúveru úroky, teda ku dňu rozhodovania súdu nevznikol žalovanej žiaden dlh na úrokoch úveru. Súčasne žalovanej nevznikol dlh ani na istine medziúveru, nakoľko splátky na istinu medziúveru neboli splatné a keďže v zmysle vykonaného dokazovania dospel súd k záveru o neplatnosti mimoriadneho zosplatnenia spotrebiteľského úveru, ku dňu rozhodovania súdu nevznikol žalovanej ani žiaden dlh na úroku a istine stavebného úveru, ktorý mala žalovaná platiť od 31.12.2029

do 1.8.2038, keďže splatnosť dojednaných splátok istiny a úrokov nastane až v budúcnosti, t. j. splatnosť žiadnej splátky na istinu nenastala ku dňu rozhodovania súdu o podanej žalobe.

132. Súd tak má zato, že dostatočne jasne a zreteľne vysvetlil, prečo žalobu zamietol.

133. Záverom súd uvádza, že žalobca sa domáhal voči žalovanej zaplataenia poisťného v sume 55,- Eur. Súd žalobu aj v tejto časti vyhodnotil ako nedôvodnú. Vzhľadom na súdom konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a skutočnosť, že do 31.12.2029 žalovaná nie je povinná platiť žiadnu sumu, či už z titulu splátky istiny úveru alebo z titulu úrokov z úveru, súd považoval za rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, aby za tejto situácie žalovaná od roku 2018 do 31.12.2029 platila mesačné poisťné, ktoré zabezpečuje dojednaný spotrebiteľský úver. Až od 31.12.2029 vznikne žalovanej povinnosť splácať žalobcovi istinu poskytnutého úveru a súd nepovažuje za prijateľné, aby pred vznikom uvedenej povinnosti uhrádzala žalobcovi mesačné poisťné. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

134. Podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

135. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

136. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

137. Bolo povinnosťou súdu prvej inštancie rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania. Súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, kedy bola žalovaná plne úspešná v celom konaní a patril by jej nárok na náhradu trov konania. Po preskúmaní súdneho spisu však súd konštatuje, že žalovanej v prebiehajúcim konaní žiadne trovy nevznikli, a preto súd rozhodol tak, že jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v dvoch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (ust. § 362 ods. 1 a 2 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (ust. § 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (ust. § 365 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (ust. § 366 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.